

SLOVENE

(Povest s finske obale)

To se je zgodilo v oddaljeni vasi, daleč od obljudenih krajev, daleč od cerkve in še dalje od edinega mesta na otoku.

V vasi, ki se je zbrala na peščenem progu, revna in uboga, se je razširil glas, da je Sooru Andres zbolel za gobami.

Ribič Sooru Andres, čigar koča je bila blizu lope za mreže, je poslednje leto sem in tja zapazil čudno utrujenost, ki se je zadnji čas povečala v bolečino, ki je prežemala vse telo. Istočasno so se mu pokazale na rokah sive lise, ki so pod pritiskom izgubile sivo barvo in postale enake ostali koži. Sooru Andres se sprva ni niti oziral na svojo bolezen, temveč je še nadalje hodil na lov, ker je moral razen žene preživljati še tri otroke; ali čez leto dni se je njegova bolezen poslabšala. Pozval je neko staro ženo, ki je znala zdraviti. Ona mu je pripravila vročo kopel in ga je krepko zdrgnila.

Imel je nekako štirideset let in ves čas je bil do sedaj zdrav in močan.

Nato se je malo popravil in vse poletje je hodil na ribji lov. A ko se je nekega dne zgodaj v letu vračal od nastavljanja mrež, je zajel kablico vode in je začel v njej natančno ogledovati svoj obraz. Pri tem je z roko zdrsel po obrvi, pod katerimi je koža posinela in postala napeta in bleščača, dokler niso obrvi izpadle. Ko se je nekoč ogledoval, je z nogo sunil v keblino in je krátko zapovedal ženi Tiui: »Daj to proč!« Potem si je, pritožujoč se nad mrzlico, sam pripravil ležišče ob ognjišču in je od tam motril s steklenimi očmi vse, kar se je dogajalo v kolibi.

Sive pege na rokah so se spremenile v majhne tvore, ki so boleli. Prav tako so se ti tvorili pričeli pojavljati tudi po licu, da je zahtevalo in ga niso mogli spoznati.

Prišla je vsa vas, da obišče Andresa. Nekateri so ga plašili, drugi tolažili: tretji so mu dajali nasvete in on je poslušal vse; z neskončnim in vdanim potrpljenjem je požiral vsa zopna zdravila, ki so mu jih dajali.

Čez čas je zapazil, in z njim tudi vsi ostali, da v njegovem telesu besni gobavost. Vso vas je navdal občutek nemoči in neka slutnja bližnje nevarnosti, prav kakor da vsem grozi kruto gorje gobavosti. Mnogi so pričeli izpraznjevati svoje vese, iskajoč skrite grehe, zaradi katerih bi morali biti sedaj kaznovani. Prestrašene matere so kopale otroke in so od glave do pete preiskovale njih telesa, ali se niso morda neke pojavi sledovi bolezni. Vsa, tudi najmanjši lišaj, jih je nagajal v obup. Ali nihče ni niti pomislil na to, da bi poizkusil zdravnik, ker je vas ležala v najbolj oddaljenem koncu otoka, za peščenimi prodovi in neprehodnimi gozdovi, in vsakdo se je naučil, da samostojno živi in da samostojno, brez tuje pomoči, tudi umre.

Končno je zapazil, in z njim tudi vsi ostali, da v njegovem telesu besni gobavost. Vso vas je navdal občutek nemoči in neka slutnja bližnje nevarnosti, prav kakor da vsem grozi kruto gorje gobavosti. Mnogi so pričeli izpraznjevati svoje vese, iskajoč skrite grehe, zaradi katerih bi morali biti sedaj kaznovani. Prestrašene matere so kopale otroke in so od glave do pete preiskovale njih telesa, ali se niso morda neke pojavi sledovi bolezni. Vsa, tudi najmanjši lišaj, jih je nagajal v obup. Ali nihče ni niti pomislil na to, da bi poizkusil zdravnik, ker je vas ležala v najbolj oddaljenem koncu otoka, za peščenimi prodovi in neprehodnimi gozdovi, in vsakdo se je naučil, da samostojno živi in da samostojno, brez tuje pomoči, tudi umre.

Tiui, Andresova žena, je z najmlajšim otrokom v naročju obšla sosedo za sosedom, vse dokler ni obšla vso vas. Te večere je ležala gosta megla, pokrivala je vso vas, mreže in peščena pota. Samo tri vaške vetrnice so mogle iz megle, kakor da plavajo na belih valovih.

Vse selo, razen otrok, je to noč bedelo. Razmišljali so in iskali izhoda, da bi se rešili nesreče, ki jim je pretila.

Prihodnji dan je bila nedelja. Vas je na svetlem in sijajočem peščenem bregu rasla iz megle. Niti en možki ni šel v cerkev, temveč so zgodaj zjutraj sedli v lopo za mreže.

Zborovali so. Govorili so tiho in počasi, zavedačjo se, da imajo odgovornost za napredek in propad vasi. Mnogi od njih so bili bližnji Andresovi rojaki in tovariši iz detinstva, a vsi so tvorili ribiško občino, imeli so skupna lovišča in skupne mreže.

Okrog poldneva, ko so se žene vračale iz cerkve, so možki pozvali Andresa, in mu odkazali prostor izven svojega kroga, na pragu porušene lope.

Nobeden ni hotel pričeti, ker so bili vsi dobri tovariši. Andresova nesreča je bila njihova nesreča, a nihče ni mogel vedeti, ali ne bo nesreča prišla tudi v njegovo hišo, ker so vedeli, da imajo v mnogih vaseh po pet, šest in več gobavcev.

A ko so videli bolno vprašanje v izmučenih bolnikovih očeh, niso mogli molčati in najstarejši je rekel: »Mi vsi vemo, da imaš gobe!« Potem je zopet umolknil. Nad njih glavami so plaval raztrgani oblaki. Najstarejši ribič je prekinil molk: »Nas vseh je štirideset duš, vseh tri otroke, a ti si sam. Ali ni bolj pravično, da umrje eden, ko da se uniči vsa vas?« — »Ne bomo pustili, da bi umrl od lakote, temveč se bomo zate brigali do smrti. A da ne okužiš nas vseh, svoje žene in svojih otrok, te bomo zaprli v staro stajo Reinu Kaarela. Upamo, da boš na to pristal.« — In nihče ni niti besedice več spregovoril: ne sodniki, niti sojenec, ker pri tej sodbi ni bilo branitelja.

Naslednji dan je bil prav tako veder dan kot prejšnji, poln sonca in luči. Otroci so že od ranega jutra tekali po mehkem pesku. Reinu Kaarel je spravil iz svojega hleva ostanke gnoja, očistil ga je in nanesel vanj suhe slame. Večina ribičev ni šla na ribji lov: ostali so doma. Samo kadar so stopili na prag, so nemirno pogledovali proti Kaarelovi koči. Ženske so odšle po vodo in so šepetale med seboj, med tem ko so se jim rdeče izvezene halje blestele v soncu.

Okrog ene je prišel Reinu Kaarel s sivobradim ribičem b kolibi Sooru Andresa. Nista vstopila. Reinu Kaarel je samo malo odprl vrata in zaklical: »Pojdi ven!« Najprej sta se pojavila Andresova najstarejša otroka, prerinila sta se skozi vrata in takoj stekla nazaj. Pozneje jih je radovednost zopet poglajala iz koč. Stala sta nedaleč od vrat in sta buljila v Reinu Kaarela.

V koči je ostalo vse mirno. Reinu Kaarel je sedel na panj in prižgal pipo, a sivobradati ribič se je zagledal v morje. Mahoma je Andres naglo prišel iz kolibe. Bil je oblečen v svojo najboljšo obleko, a v rokah je imel majhen sveženj. Najmlajši otrok je prišel takoj glasno jokati, in oba starejša sta se mu pridružila.

»Tiui, vzemi otroke!« je zapovedal Andres z zamolklim glasom. Andres je hodil med Reinu Kaarelom in starim ribičem. Njegova žena Tiui je hodila za njim in se je dušila v joku. V naročju je nesla najmlajšega otroka. Skozi vsa vrata in okna so strmeli radovedni obrazi. Nekoliko ribičev se je pridružilo sprevodu. Andres ni spregovoril besedice in prav tako tudi njegovi spremljevalci ne. Pa je prišel Andresov pes, začel je cviliti, in kakor da sluti nesrečo, je objel s prednjima šapama Andresova kolena. »Ujemite psa!« je zapovedal Andres. Neki ribič je ujel psa za ovratnico, odvlekel ga je v bližnjo lopo in ga zaprl. Pes je cvilil, lajal in praskal po vratih. Sprevod se je obrnil proti koncu vasi. Ribičem so se noge udirale v pesek. Z brega se je približalo še nekaj možkih in otrok.

Koča Reinu Kaarela je stala na koncu vasi. Proč od vseh koč je stala stara, neporabljena staja. Okrog nje je bilo vse prazno in brez drevja. Vrata hleva so bila odprta.

Povsod je bilo mrtvaško tiho. Samo iz daljave se je čulo tožeče cviljenje zaprtega psa. »Ali hočeš sedaj prostovoljno vstopiti in je to tvoja lastna želja?« je vprašal sivolasi ribič. — »Da!« je zamolklo odgovoril gobavec. Nekoliko žena je stopilo v hlev in so se takoj vrnile. Neki deček je poizkusil priti v hlev, a ga je Reinu Kaarel izvelkel iz njega.

Tedajci so vsi pogledali Tiui, ki se je zvižala na tleh, glasno jokajoča, medtem, ko je dete kotalo po pesku. »Brž, brž!« je priganjal Reinu Kaarel sivega ribiča. Oba sta zgrabila Andresa za ramena in sta ga pričela porivati proti odprtim vratom hleva. Ali Andres se

Zimske planinske postojanke v severni Sloveniji

Železniško križišče Zidani most je prvo glavno razpotje za vse tiste, ki se vozijo iz ostale Jugoslavije v zimskošportne in turistične kraje v severni Sloveniji. Sicer pa že pred Zidanim mostom vabi razgledna gora Lisca (947 m) in Dom na Lisci na obširne zasnene planinske travnike, ki tvorijo za novice idealna vežbališča.

Kdor je namenjen k zimskim planinskim postojankam v porečju bistrice Savinje ali v slovenskim Podravju, se iz Zidanega mosta odpelje z vlakom proti severu — na progi Zidani most — Maribor. Ljubko mestce Laško, znano po radioaktivnem kopališču, ki je odprto tudi pozimi, je izhodišče za smuči izlet h Koči na Smohorju 745 m in dalje »Domu na Mrzlici«. V Celju, prijaznem glavnem mestu ob Savinji, izstopijo in prestopijo posetniki smuških terenov in smuških domov na gorah ob Savinji, v vzhodnih Karavankah in na zapadnem Pohorju. Okolica mesta Celja ima mnogo

in na sosedno Ojstrico z lepimi vežbališči, s postaj Mislinje ali Dovže gredo poti na zapadno Pohorje k »Senjorjevemu domu« (1522 m), h »Koči pod Veliko Kopo«. Iz mesta Slovenjgradca pa vodi ena pot h »Koči na Kremžarjevem vrhu« na Pohorju, pot v nasprotni smeri pa k »Domu na Plešivcu«.

Glavna železniška proga gre iz Celja proti Mariboru ter nas pelje v kraljestvo belega športa na Pohorju. To gozdno sredogorje se vleče južno od Drave od Slovenjgradca do Maribora ter sega od Drave do Slov. Konjic in do Vojnice. Oklepajo ga štiri železniške proge: Celje — Maribor, Celje — Dravograd, Maribor — Dravograd in Poljčane — Zreče. Z vseh postaj na teh progah, v kolikor se dotikajo vznožja, gredo markirane poti na Pohorje, iz Maribora, iz mesta Slovenska Bistrica in s postaje Brezno — Ribnica tudi avtocesta. Ta raj belega športa in zimovanja v višinskem soncu je posejan z zimskimi planinskimi postojan-

Smučarji na »Rogli« na Pohorju

vežbališč ter je izhodna točka za izlet k »Celjski koči« (700 m) pod Tovstom in na zapadu v sosedno vas. Svetine (650 m). Iz Celja gre stranska proga proti Dravogradu skozi spodnji del doline v Šmartno ob Paki in vozi tudi avtobus naravnost ob Savinji navzgor v Logarsko dolino. Tod je od Sv. Petra v Sav. dolini dostop k »Domu na Mrzlici« (1119 m), iz Modirja k »Mozirski koči« (1344 m) na Golteh in mimo nje ali iz mesteca Šostanja (proga Celje — Dravograd h »Koči na Smrekovcu« (1569 m). Kakor Golti nudi tudi visoka planota kraške Menine planine (1500 m) mnogo krasnih smuških terenov ter ima »Planšarski dom na Bibi« (1300 m), kamor je dohod iz Zadreske doline, iz Gornjega grada ali iz Šmartna ob Dreti, sicer pa tudi z južne strani od mesta Kamnika. Visokogorska snežišča na Raduhi, Olševi, na Korošici in Okrešlju obiskujejo smučarji navadno šele spomladi, ko je v nižjih legah sneg že skopnel. O veliki noči in o binkoštih sta »Frischauf dom na Okrešlju« (1378 m) in »Kocbekov dom na Korošici« (1380 m) pod Ojstrico priljubljeno zbirališče smučarjev, dohod k prvemu je iz Logarske doline (Piskernikova koča), na Korošico pa iz Luč.

Na progi Celje — Dravograd je mestce Šostanj izhodišče h »Koči na Smrekovcu« (1380 m). S postaje Velenje ali Selet pri Velenju vodi na »Paški Kozjak« (Planinski dom)

kami, ki so vse priprave za daljše bivanje in zdravljenje, nekatere kakor »Pohorski dom«, »Mariborska« in »Ruška koča« tudi za goste z večjimi zahtevami. Razen imenovanih je v vzhodnem delu Pohorja še omeniti: »Planinski dom« pri sv. Treh kraljih, »Sokolski dom na Pohorju«, Sv. Bolfenk na Pohorju ter vasi Šmartno na Pohorju in Tinje. V osrednjem delu Pohorja stoji »Koča na Klopem vrhu«, »Hlebov dom na Smolniku« ter »Koča na Pesku« (1382 m) in Pension »Lobnica« na Smolniku, potem pa vasi Kebeelj in Sv. Kungota. Najlepša smučišča ima zapadni del Pohorja, kjer so ravni gorski hrsti brez gozda in tam so važna oporišča za smučanje že imenovani »Senjorjev dom«, najsičajnejši smučarski dom na Pohorju, Koča pod Vel. Kopo in Koča na Kremžarjevem vrhu Vasi Ribnica na Poh. na severni strani. Skomarje (950 m) pa na južni strani, potem zaselki s cerkvicami Sv. Anton, Sv. Primož in Sv. Danijel nudijo dobrodošla oporišča zimskim posetnikom Pohorja. — Na progi Maribor — Celovec je Guštanj izhodišče v Rimski virec in na Plešivcu, Prevalje pa izlet na Peco (2126 m) k Uletovi koči (1634 m).

Na zadržavskem območnem Kozjaku je poleg zaselkov Sv. Urban, Sv. Križ, Sv. Duh in Kapla planinsko zavetišče Sv. Ponkrac na Radlah (900 m) tudi oporišča za smučanje. Dr. Fr. Mišič.

Pohorje: Zavetišče na Kremžarjevem vrhu

Na božji prvi

Edino hvala iz božjih ust mora biti za nas odločilna.

»Dā, še bolj pa blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in ohranijo«. Morda je bila podobarja v mistih svetopisemska »žena iz množice«, ko je med letoviščarje, ki poslušajo Kristusa, postavil preprosto seljanko. Ne samo z ušesi, tudi z odprtimi usti poslušala nebeskega Govornika, kakor bi mu hotela zaklicati: »Blagor telesu, ki te je nosilo in prsim, ki so te dojile«. On to potrdi, a dostavi: »še bolj blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in ohranijo«.

Ali je hotel Gospod v teh besedah svojo mater zatajiti? Gotovo ne! Hotel je samo reči, da je celo njegova mati le zato njega vredna mati, ker stori na najpopolnejši način voljo njegovega nebeskega Očeta. Marija namreč njegovo (Kristusovo) besedo poslušala in ohrani, v znamenje, da ima božjo milost in ljubezen v najpopolnejši meri. Ko bi pa tega ne storila, ko bi jo v spoštovanju in zvestobi do besede božje nadkriljevala katere druga duša, kar seveda ni mogoče, tedaj bi ono dušo bolj častil kot njo, da, bolj ko svojo mater.

Resnično! Kot telesna mati je Marija Zvečljarka le telesno rodila in je bila kot taka z njim le v telesnem sorodstvu. Toda, ko je besedo božjo po milosti sprejela v svojo dušo, je spetela svojega Sina tudi duhovno, to se pravi: bila je oblečena z odsevom njegove božje narave in svetosti in je s tem stopila v nebesko sorodstvo z njim.

Seveda se Marijina sorodnost z Bogom po milosti ne da ločiti od Marijinega sorodstva s Kristusom po materinstvu. Vsekakor pa je resnično, kar pravi sv. Avgustin: »Materinstvo bi Devici nič ne koristilo, če ne bi na presrečen način nosila Kristusa bolj v duhu kakor v telesu«. Iz tega nikakor ne sledi, da telesno materinstvo nima velike vrednosti za Marijo, marveč je prednost Marijinega materinstva prav v tem, da je neločljivo združeno z milostjo.

Spoznajmo torej, kakšna čast in sreča je za nas, če stojimo pri Bogu v milosti, če smemo upati, da je naše ime zapisano v knjigi življenja. Kako bi se mogli s kakšno časno prednostjo ponašati pred ljudmi, ko nas utelejo ti in oni prekašati pred Bogom pa milosti, ki nas dela podobne Mariji, Materi božji.

Smešnica

»Kaj pa ste v civilu?«

»Igralec.« — »Potem ste pa slab igralec, ko niti vojaka ne znate dobro predstavljati.«

»Naša žirafa se je malo prehladila.«

Družina

Pomlad brez cvetja

Mnogo sonca, veliko sreče in veselja je v tisti družini, kjer so otroci, a je ondi tudi mnogo blagoslova. Iz družin z veliko otroki so doma največje osebnosti in slavni ljudje. Tako je bil, na primer, slavni skladatelj Haydn 12. otrok družine; sv. Ignacij Lojolski je bil 11. v družini; sv. Klemen Hofbauer 12., veliki industrijalec Siemens pa prvi od štirinajstih otrok in veliki Napoleon je imel enajst bratov in sester.

A kako žalostno in tiho je tam, kjer hrepenete želijo otroka in kjer bi ga z veseljem sprejeli — pa jim je ta sreča od v z e t a. Ena takih trpetih žena je napisala tele pretresljive besede: »Vse žrtve, vso ljubezen, vse premagovanje, vse trpljenje sem položila v časo svojega bodočega materinstva. In bila je polna do vrha, polna do prekičevanja, čaka joča na izpolnilev. A Bog je šel mimo mene — zakaj? — Svojo brezmejno materinsko ljubezen sem morala očistiti v bridkem ognju neskončnega trpljenja, zato da je postala pristna in resnična za tujega otroka, za siromašno družino, za otroka pijanca, za ubogo in zavrženo kraj poti, za deklco, ki je potrebna matere, za otroka brez staršev.«

Kakor ta žena bi moglo govoriti nešteto drugih, zakaj: kakor pomlad brez cvetja, kakor ptič brez petja in kakor poletje brez toplote je družina brez otrok. Blagor taki ženi, ki je potem toliko požrtvovalna in junaška, da sprejme tujega otroka kot svojega.

Kar pa je za mnoge ženske največja sreča in bogastvo, to je za druge skrb in breme. Ne rečemo, da te ženske ne bi imele ljubezni polnega srca za otroke in da bi ne bile pripravljene žrtvovati se zanj! One same bi srčno radi vse prestale, a v dno duše jih boli, ker je otrok revež. Ali ni to zares velikansko junaštvo, ko žena iz božjih rok sprejema še tega in tega in tega otroka, pa ne vé, kako ga bo prehranila, s čim oblekla, kako vzgojila? Koliko primerov nam je znanih, ko je oče brezposeln in ne more skrbeti za družino! In koliko, ko noče skrbeti in zvali vse breme na pleča svoji ubogi ženi!

Koliko jih je, ki bivajo v majhnih, zatohlih, nezdruženih stanovanjih! Koliko jih je, ki še najpotrebnejšega nimajo za življenje! Le pojdite kdaj v nezdružen stanovanjske kasarne — in se nikar ne čudite več, če ima zgarana in vsa od skrbi razjedena žena temne trenutke, ko ne ve, ne kod ne kam!

Ali ni potem tako zapeljiva tista skušnjava: »Če bi pa...« Bori se in bojuje uboga mati in potem le zmaga »Oče naš v nebesih...«, ki preživlja še ptiče pod nebom. Taka mati spozna, da je uničenje življenja poseg v natre samega Boga in je na vekomaj skrunitev božjega veličastva. Vse sile zbere in ostane hrabra in junaška.

Vendar ni zmeraj gospodarska beda kriva, da se največji sreči zapre vhod s trdnim zapahom. Poleg junaških žena se dvigajo tudi mrki liki. Najrajši človek ne bi govoril o tem, če bi ta zadeva ne bila tako žalostna! Dolga vrsta žensk je, ki zabranijo otroku

vstop v življenje zaradi materializma, zaradi lagodnosti, sebičnosti in samoljublja. Sleherno veselje in zabavo hotejo užiti, žrtvovati pa nečajo nitesar. Časa in veselja imajo na pretek za vse, le za otroka nimajo prostora v hiši.

Se danes, po dolgih letih, je v duhu pred nami lepa, mlada uradnikova žena. Vse, karkoli si poželi človeško srce, je bilo njeno. Imela je dobrega moža, lepo hišo, krasne obleke, obilne dohodka, avto in psička. Za vsakovrstne zabave je bila hiša odprta. Mnogo gostov je prihajalo in odhajalo, toda ni ga bilo količka v hiši za otroka. »Hočem biti bogata in lepa in srečna in hočem življenje uživati,« je rekla vsakomur, ki je bil v njeni družbi.

Dve kratki leti je trajala sreča. Zdaj moreš v zavodu za živčne bolezni videti lepo oblečeno damo, ki z brezizraznimi očmi ljubkuje lutko in ji prepeva zazibalko...

Pa ta ni edina! Vprašajmo kdaj zdravnike za živčne bolezni in v bolnišnicah in zvedeli bomo, da izhaja največ ženskih bolezni iz življenja, ki je bilo protin naravno in — brez nadnaravnosti! To, kar je v srečo ženske najbolj sveto in najbolj globoko, ni moči brez kazni poteptati z nogami.

Mnogo moči in veliko sreče izgubi svet zaradi brezvestnosti v točki: otrok. Veliko družin se razbije in razdvoji, ker se žena ne zaveda svoje velike odgovornosti in pozna le svoj dragoceni »Jaz«.

(Iz »Luksemburške žene«.)

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto polvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

Deška čepica z naušnicama

Ta čepica je po meri za enoletnega fantka. Dobro se prilaga glavi in res greje ušesa. Potrebujete 1 šreno rumenkaste in 1 svetlomodre volne (ali drugačne preje). Delaš s 5 pletilkami za nogavice št. 14 in z 2 št. 3.

Plešti začneš najprej naušnici in nasuješ 8 pentelj in pleteš po 2 d. 2 l. takole:
1. vrsta: 1 d. 1 l.
2. vrsta: 1 d. čez desno pentljo in 1 l. čez levo pentljo;
3. vrsta: 1 l. čez desno pentljo in 1 d. čez levo pentljo;
4. vrsta: 1 d. čez desno pentljo in 1 l. čez levo pentljo.

Te štiri vrste tvorijo vzorec. V vsaki drugi vrsti splešeš pri drugi in predzadnji pentlji 2 pentlji, dokler nimaš 28 pentelj. Prav tako pleteš drugo naušnico.

Za glavo nasuješ 9 pentelj na pletilko št. 3 in pripleteš eno naušnico na pletilko, nasuješ še 30 pentelj in pripleteš drugo naušnico in spet nasuješ 9 pentelj. Nato pleteš 7 cm po 2 d. 1 l., pleteš spet s pletilkami za nogavice in pleteš 2 cm okroglo. Potem se začne snemanje: Najprej napleteš 8 pentelj, potem spet 8 in tako dalje okroglo do konca. Potem sledi okrogla vrsta brez snemanja. Obe vrsti se ponavljata izmenoma, pri tem pa

snemaš zmeraj po 1 pentljo manj. Če ni med snemanjem nobene pentlje več, potegneš nitko skozi pentlje in jo pritrdiš v čepici. Potem nabereš spodaj na robu pentlje, pleteš 6 levih vrst naokoli s svetlomodro volno, skončaš, in pritisneš na vrh čepice lično čopko.

Potem pleteš po 2 d. 2 l. še ozek trak, ki ga pod eno naušnico prišiješ in pod eno prišiješ gumb. Lahko vpleteš tudi dva trakova, če hočeš, ali skončaš vrvice, ki jo pod bradico zavežeš s pentljo.

Moderna jopica za k praznji obleki

Jopico narediš iz blaga, ki je živahne barve. Lahko jo imaš kot bluzo pri dolgem krilu, ali pa kot jopico za k praznji obleki, kot vidiš na pričujoči risbi.

Klobuk

Slab, poceni klobuk je dvakrat slab in drag. Dober klobuk iz boljšega materiala je poceni, ker je trpežnejši, drži barvo in obliko in je za dva ali tri cenejše klobuke. Poleg tega ima klobuk, ki je iz boljše snovi, to je iz zajčje dlake, še to prednost, da se lahko da z uspehom popraviti.

Klobuk je najvažnejši sestavni del moške garderobe. Kogarkoli srečaš, ali pozdraviš, ali govoriš z njim, ga gledaš v oči, v glavo in ne note in nevede ti uide pogled na klobuk. Niti kravata, niti ostala obleka, niti čevlji ne predstavljajo tiste važnosti, kot jo ima na prvem mestu klobuk. Po njem spoznaš okus vsakega moškega.

Četudi trdi večina, da je izbira in nakup klobuka težka zadeva, je to v trenutku odstranjeno, ako se pri nakupu novega klobuka obrnete na strokovno trgovino. V taki trgovini so na razpolago strokovnjaki, ki pri izbiri pomagajo in svetujejo. Izbira in nakup klobuka je vsled tega silno lahka in v vsakem primeru je stranka popolnoma zadovoljna. Potrebno je le izreči svojo željo ter imeti nekoliko zaupanja, dočim se strokovni trgovec potruži s svoje strani, da postreže z obliko in barvo klobuka, ki bo pristojala plašču, obleki in obrazu.

V letu 1940 so poglavitve izrazite modne barve v prvi vrsti rjava v svetli, srednji in temni niansi, vijoličasto-modra, gladko siva, zelena in »top«. Za poletje pa pastelne barve, predvsem svetlosiva in rjavkasta.

V tem letu prinaša moda najnovejšo moderno obliko »Dux«. ki predstavlja moški klobuk z na pol zavihanimi, kroginkrog navzdol obrnjenimi krajevci.

Likalnik ne zarjavi, če ga gorkega namažeš z stenarinom (svečo).

Krilo mora biti enako dolgo

Vsako krilo, ki je okroglo urezano, naj vsaj 24 ur visi, preden ga zarobiš, ker se počez urezano blago zmeraj neenakomerno vleče. Za vsako krilo je treba še druge osebe, ki od tal meri natančno dolžino, kakor vidiš na sliki.

Luskine od rib brž odpadejo, če ribo poliješ z vročo vodo. Potem se luskine nako-drajo in brž odletijo.

Riba obdrži nežno meso, če jo skuhaš na vodenem mleku, kar je zlasti zdravo za bolnike.

Topla in mrzla greda

Spomladi je zemlja mrzla in se prav počasi toliko razgreje, da more setev vzkaliti. Ko bi čakali, da bi se zemlja na vrtnih gredicah naravnim potom zadosti razgrela in bi šele potem sejali, bi kaj pozno prišla na mizo prva solata in razna druga zelenjad, ki jo vsako pomlad tako težko pričakujemo. Zato se pa vrtnarji in tudi ljubitelji vrtove že od nekdaj poslužujejo raznih pripomočkov, da zemljo zarana spomladi, ko je včasih vrh še pod debelim snegom (kakor n. pr. letos), razgrejejo, da morejo čim prej opraviti prve seve in tako doseči pridelek več tednov, pa tudi mesece prej, preden bi ga dosegli brez teh pripomočkov. Že od pamtveka se uporablja v to svrhu svež konjski gnoj, ki se, prilično 40–70 cm na debelo stolčen v primerno jamo močno razgreje in toploto dalje časa obdrži. Ako na tako pripravljen in razgret gnoj nasipamo 20–50 cm na debelo dobre vrtnje zemlje, se od gnoja razgreje tudi zemlja. Da se toplota prehitro ne razgubi, obdamo zemljo z lesenimi ali betonskimi obodmi, ki ga pokrijemo z okni, čez noč pa še s slamnicami in lesenimi pokrovi. To je običajna topla ali gnojna greda.

V najnovejšem času razgrevajo zemljo za toplo gredo tudi z vročo vodo, iz skupne centrale. To je nekaka centralna kurjava za razgrevanje zemlje v toplih gredah. Poskusili so razgrevanje zemlje tudi z elektriko, kar se je istotako dobro obneslo. Samo da je vse to umetno razgrevanje zemlje za naše prilike še nekoliko predrago. Če pa pomislimo, da bo v bodoče vedno manj konj in zato tudi vedno manj konjskega gnoja, je gotovo, da se bodo tudi za razgrevanje zemlje vedno bolj uveljavljali drugi sodobni viri toplote. Pred gnojem ima umetno razgrevanje to prednost, da se da toplota poljubno vravnati in da je mnogo bolj stanovitna nego toplota, ki jo proizvaja gnoj. Ta se izpočetka sicer močno razgreje, tako da nastane prehuda vročina in moramo s setvijo počakati, da odneha na kakih 30 stopinj C. Toda ta toplota potem kaj hitro ponehava, tako da se še v nekaj tednih skrči na precej nizko stopnjo, kakor je pač gnojna plast debela in kakor je zavarovana proti zemlji, ki jo obdaja.

Pri topli gredi računamo pa še na neki drugi vir toplote, ki sicer ni stalen, ki ima pa to dobro lastnost, da je od dneva do dneva jačji in tako izpopolnjuje toploto iz gnoja, ki od dneva do dneva peša in pojema. To je sončna toplota, ki jo lovimo skozi steklo in pridržujemo v zaprtem prostoru pod okni.

Naprave za toplo gredo so dosti drage. Precej stane že obod, ki drži zemljo in ga tesno zapiramo z okni, okna stanejo še več. Pa je treba še slamnic in lesenih pokrovov, zlasti za tople grede zarana spomladi ko ponoči še zmrzuje. Poleg tega pride pa še gnoj, ki ga je vedno težje dobiti.

Vsa naprava se izdatno poceni, ako si priredimo namesto oboda primerno visok nasip iz zemlje (ilovice) in kar na njega položimo okna. Namesto oken s šipami si v sili pomagamo s preprostimi iz remeljinov zbitimi okvirji, ki so prevlečeni z močnim belim papirjem, prepojenim z oljem, da je vsaj prosojen, če že ni popolnoma prozoren. Seveda je to le pripomoček v sili, in za poznejšo dobo, ko toplo gredo čez dan lahko precej na visoko odpiramo — zračimo. Namesto slamnic zadostuje za silo tudi kaka druga odeja n. pr. vrečevina ali v več gub zložen časopisni papir.

Naposled se opravi tudi brez gnoja, zlasti ako priredimo gredo pozneje (marca meseca), ko je sonce že razmeroma zelo toplo in ne nameravamo gojiti kakih težko kalivih in za talno toploto posebno zahtevnih, mehkužnih rastlin. Taka greda pa se ne imenuje več topla, ampak mrzla greda. Od tople se razlikuje samo v tem, da zemlje ne grejemo od spodaj, (ki je brez gnoja), ampak samo od zgoraj s sončno toploto, ki jo lovimo skozi šipe in zadržujemo pod šipami tudi čez noč s primernimi odejami. Tudi na mrzli gredi, ki jo priredimo najbolj v zavetju ob kakem južnem zidu, prav lahko vzgojimo od zelenjadnih rastlin sadike, ki so boljše nego one iz toplih gred, ker niso tako razvajene. Sicer moramo pa z mrzlo ravnati prav tako kakor s toplo, ker tudi v njej se setev lahko pokvari, ako ob sončnem vremenu pozabimo zračiti, ali ako bi jo ob zelo neugodnem, mrzlem vremenu pozabili zapreti.

Za ljubitelja je sedaj še preobzabili za prirejanje tople grede, še celo pa prekmalu za mrzlo gredo.

Kako se ta in ona pravilno pripravi in kako se z njima ravna, pa drugič.

Gospodinjski nasveti

Natrgani deli v preprogi se dajo popraviti s platnom, ki ga na narobni strani prilepimo z mizarskim klejem na preprogo.

Namizno perilo, ki ga le malokdaj uporabljamo, je najbolje skupaj strkljati in ne zloziti, da se ne začne trgati.

Voda, kjer opereš meso, je dobro hranivo za cvetlice in sobne rastline.

Železne kozlice popolnoma očistiš, če jih obrišaš s soljo.

Da ostane zelje med kuho belo in obdrži dober okus, kani v posodo nekaj kapljic citronovega soka.

Zmrzlo zelenjavo daj v mrzlo vodo in prgišče soli zraven. Potem se osveži.

Sesekljano zelenjavo (petersilj, drobnjak, majaron) daj šele na koncu v jed, ker sicer izgubijo svoj vonj.

Kako ravnati z ribo? Ribje meso med kuho kaj rado razpade. Zato prilijmo večkrat malce mrzle vode. Da riba ne bo neprijetno dišala, jo umijemo z jesiho.

Varujte svoje zdravje s tem, da skrbite za

redno stolicco.

Jemljite dnevno po jedi 1 do 3 Leo-pilule, ki Vam pomagajo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Šp. br. 944 od 28. X. 1938

Leo-pilule

»Črne kokoši so bolj pametne kot bele, veš, mama«

»Zakaj pa?«

»Zato, ker črne kokoši lahko nesejo bela jajca, bele kokoši pa ne morejo črnih.«

NIBOL

TABLETE - MAST

Pri revmatizmu, gihtu in išijasu masirajte boleče dele z »Nibol« mastjo in vzemite »Nibol« tablete. Tudi pri prehladu, gripi in glavobolu pomagajo »Nibol« tablete.

»Nibol« v lekarnah Din 20—
Apoteka Mr. BANOVEC, Ljubljana
Reg. br. 17, 816/35

Nepremičnine
širok Slovenije kupuje in prodaja;
stanovanja
najugodnejše najamete in oddaste v Realitetni — Ljubljana, Gospodarska cesta 3. (p)

Prodajna parcela
pri Sv. Krištofu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2634. (p)

Hišo
enostanovanjsko, ne popolnoma gotovo, prodam. Kozarje, Tržaška 105. (p)

Stavbne parcele
lepe, naprodaj; ker prodajamo zadnje, tudi na mesečne obroke. Škrbine, Vižmarje. (p)

Vila »Meta«
Ljubljana, Zg. Šiška — Vodnikova ulica 120 — ugodno naprodaj. Ogled vsak dan. (p)

Hišo
z dvosobnim stanovanjem — prodam. Vprašati v gostilni Zadnikar, Brdo-Vič. (p)

Hiša z gosp. poslopjem
na križišču na Tržaški cesti naprodaj. Pojasnila daje dr. Vrtačnik, Trdinova 7. (p)

Hišo
dvo- ali večstanovanjsko, z vrtom. v Trnovem ali Šiški, tudi zadolženo — kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2550. (p)

Zemljišče, njive
primerno za stavbno parcelo, okoli 6000 kv. m — prodam. Poizvedbe pri: Stropnik, Trnovlje 180, Celje. (p)

Enodružinsko hišo
z velikim vrtom, v predmestju Ljubljane, oddam poceni v najem ali prodam. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodno« št. 2651. (p)

Posestvo
70 oralo, ob banovinski cesti, runderano, za din 260.000, stanovanjska hiša v Celju za 60.000 din naprodaj. Črepinšek, Celje, Glavni trg 5. (p)

Velika hiša
s trgovskimi lokali v mestu Celju naprodaj. Ponudbe poslati podružnici »Slovenca« v Celju pod »Prilika« 2411. (p)

Novo hišo
pogoj šostanja, z dobro urejenim gospod. posl., 11.000 m² vrta, primerno za vsako obrt ali upokojenca, ugodno prodam. — Pojasnila daje Ivan Srebrje, Gorenje, Šmartno ob Paki. (p)

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER

GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Poleg Kamnika
prodaj ob cesti 9270 m² zemljišča. — Dr. Levčnik Miloš, Kamnik. (p)

Kam pa kam?

Važno!
Vsak teden en mlečni dan — vsaka dama ostane zdrava, vitka in mlada. Mleko, jogurt, sir in smetano, zahtir in večerjo priporoča mlekar »Drama«, Erjavčeva 2. (p)

Vnajem

ISČEJO:
Mlin

valjni ali kmečki na stalni vodi, vzajem v najem. Ponudbe podruž. »Slovenca« v Ptuj. (m)

Mesarijo
vzajem v najem kjerkoli izven Maribora. — Ponudbe s pogoji upravi »Slovenca« pod »Čimprej« 2325. (m)

Mlinar
išče kmečki mlin v najem ali na polovico. Nastop čez dva meseca. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Najraje na Gorenjskem« 2326. (m)

Enodružinsko hišo
vzajem v najem, najraje na periferiji Ljubljane. Plačam za 1 leto naprej. Naslov v upravi »Slovenca« pod 2476. (m)

Opremljeno hišo
s tremi do štirimi sobami s pritlikinami in vrtom. v bližini cerkve, vzajem v najem za vse poletne mesece v kateremkoli kraju na Gorenjskem. — Ponudbe staviti upravi »Slovenca« pod »Gorenjsko« št. 2224. (n)

ODDAJO:
V najem
oddam restavracijo hotela »Triglav« na Jesenicah. Marija Oražem. (p)

Kmetijski mlin
se da v najem. Graščina Zalog, p. Petrovče, Sav. dolina. (n)

Mlekarno
s stanovanjem oddam v sredini mesta. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Redka prilika« št. 2587. (p)

Trgovski lokal
oddam v novi hiši v Fignerjevi ulici. Informacije: Slograd, Vrtača št. 9. (n)

Gostilna!
Odda se na račun gostilne v bližini Ljubljane poročenemu ter da ima še kak drug postranski zaslužek. Polzve se v pisarni I. Ogrin, Laverca pri Ljubljani. (n)

Trgovino.
z mešanim blagom, dobro vpeljana, s stalnimi odjemalci, v promet. kraju ljubljanske okolice — oddam v najem. V hiši je tudi stanovanje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2480. (n)

Zobozdravniško ordinacijo
v mestu v Sloveniji, dolgoletna, dobro vpeljana, opremljena s kompletnim zobozdravniškim in zobotehničnim inventarjem — oddam v najem. Ponudbe poslati na upravo »Slov.« pod »Zdravniška ordinacija« št. 2521. (n)

Stanovanja

ISČEJO:
Enosobno stanovanje
(boljše) iščem. Ponudbe pod »Uradnik« št. 2620 upravi »Slovenca«. (c)

Dvosobno stanovanje
v mestu, visokoprtilično ali v prvem nadstropju, išče za maj ali prej upokojen uradnik s soprogom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Točen plačnik« št. 2493. (c)

ODDAJO:
Trisobno stanovanje
z vsem komfortom oddam v Herbersteinovi ulici 26 (za Stadionom). (c)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico oddam za maj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2621. (c)

Dvosobno stanovanje
kabineta, kopalnica, vrt, oddam poceni samo starejši mirni stranki za maj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kodeljevo« št. 2497. (c)

Stanovanje
soba, kuhinja, pritlikline, oddam 1. marca, drugo pa 1. aprila na Vodnikovovi cesti 200, blizu tramvaj in šole. Polzve se pri Lončarju, Celovška cesta 66. (c)

Smuč
in smučarske potrebščine dobite najceneje pri Banaj, Ljubljana, Miklošičeva cesta 20. (p)

Gospodinje in neveste!

Prešite odeje svilene od din 220 naprej, klotaste z dobro vato od din 120 naprej, tekače (tepihe) šir. 65 cm od din 26 naprej, predposteljnice, preproge za pod mizo, zastore za okna, gradi za madrace, platno za rjuhe in kapne, razno laneno platno, svila, batisti in poplini za perilo, namizne garniture dobite največjo izbiro v specialnem oddelku trdke

Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 30

Istotam se izdeluje vsakovrstno osebno in posteljno perilo, kompletne opreme za neveste i. t. d. Trdka ima moderno predtiskarijo in strojno vezenje za izdelavo perila!

Ob priliki nakupa ne pozabite na to trgovino!

Trisobno stanovanje

lepo, sončno oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2490. (p)

Trisobno stanovanje

s kabineto, kopalnico in vrtom, udobno, mirno in sončno, v novi dvo-stanovanjski hiši poleg bešigrajske gimnazije — oddam s 1. majem. Informacije v Lectoriji, Kongresni trg 5. (c)

ISČEJO:

ODDAJO:
Sostanovalca

iščem. Kastelic, Gosposka ulica 10/II. (s)

Opremljeno sobo
oddam. Bezenškova 36, Zelena jama. (s)

Opremljeno sobo
separirano, oddam. Komenskoga ulica 16-I d. (s)

Sostanovalca
sprejemem k akademiku. M. Jurjec, Pred škofijo št. 1-IV. (s)

Opremljeno sobo
oddam v centru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2635. (s)

Gospoda
sprejemem na stanovanje. Mancini, Sv. Petra nasip št. 71/I. (s)

Sobo
za pisarno oddam. Drogerija Hermes, Miklošičeva cesta 30. (s)

Dva gospoda
vzajem na stanovanje s hrano; 400 din. Knavs, Malejeva 12, podstrešje, Kodeljevo. (s)

Sobo
lepo, sončno, z uporabo kopalnice, oddam. Vidovič Franjo, Bleiweisova št. 46/III. (s)

Sobo
prazno ali opremljeno, s uporabo kopalnice oddam s 1. marcem. Polzve se v Dvorakova ulica 6, pritičje. (s)

Dve lepi prazni sobi
sončni, parketirani, na najlepši točki pri sv. Jožefu, takoj oddam. Klavdar, Stare pravde ul. 1. (p)

Glasba

DAVITELE BREZPLAČNI KATALOGI
MEINEL-HEROLD 4+24
Branje Škofljica, MARIBOR 102

Gramofon
His Masters Voice, dobro ohranjen, in nekaj plošč, prodam. Rožna dolina, Cesta IX. št. 29. (p)

Diatonično harmoniko
trivrstno, skoraj novo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 2487. (g)

Gramofonske plošče
šlagerje, pesne, narodne harmoniko in netjem samo Din 35.—
elektrofon
PASAZA, NEROTIČNIKA

Piano
s kovinsko konstrukcijo, dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2500. (p)

Kupujemo
stare, toda še dobre instrumente za godbo na pihala. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 2600. (p)

Specijalna izdelovalnica HARMONIK

JOS. FLEISS
(prej F. Lubas in sin)
LJUBLJANA, Tyrševa 36
Zahteva cenik.

Kupujte pri naših inserentih!

Ženitbe

Posestnik
29 let star, išče nevesto 20—30 let, z nekaj gotovine — zaradi takojšnje ženitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod 2310. (z)

Resnega znanja
želi mlad trgovec in gostilničar na deželi s trg. naobrazeno gospodino z nekaj dote. — Dopise na upravo »Slovenca« pod »Lep dom« št. 2488. (z)

Mlad vdovec
brez otrok, v državni službi, želi znanja s ca. 35 let staro gospodino s samostojno obrtjo, posestvom ali gotovino, v svrhu čimprejšnje sklenitve zakona. Resne ponudbe s sliko, ki se za neseljivo vrne, upr. »Slovenca« pod »41« št. 2491. (z)

Gospod
samostojen, z lepim znanjem, dobro vzgojen in naobrazen, išče zaradi nepoznanstva sebi primerno gospodino v svrhu poznejše ženitve. Naslov, po možnosti s sliko, oboje ostane diskretno, s podatki poslati na upravo »Slovenca« pod »Dobra vzgoja — podlaga lepemu življenju« št. 2554. (z)

Auto-motor

Tovorni avto
na plin oziroma ogije, še dobro ohranjen, prodam. Vprašati: Kovač, Prisoj-na ulica 5. (c)

Zivali

Teško kobilu in voz
prodam. Puš, Zrkovska 52, Maribor-Pobrežje. (l)

Kravo
s telikom prodam. Strukelj, Zapuže št. 4, St. Vid nad Ljubljano. (j)

Žive jerebice
več parov, takoj kupim. Plačam dobro. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Jerebice« št. 2615. (p)

Poizvedbe

V Celju se je izgubil mlad pes, ilirski ovčar, brez ovratnika, ki sliči na ime Rolf. Najditelj naj ga vrne proti dobri nagradi na naslov: Deleja, Čret 85. (p)

Otroški kotichek

ZAČARANI GOZD

17) Že so prišli do Ančke. Na kraljevo povelje so vsi palčki izginili, razen Rdečelička. Morda so kje iz kakega oddaljenega kotichek gledali, toda videti bi jih ne mogli. Medtem se je že čisto stembilo. Samo lunica je prijazno sijala na spečo deklico in na dva palčka.

(18) Rdečeliček je čisto narahlo potrkal na Ančkino roko. Prestrašena se je zbudila in zagledala dva čudna možička. Jaj, kakšna tema! Kje pa je? Kje sta oči in mati? V strahu je začela jokati. Tudi Pucek se je zbudil in čudno mežikal z očesci.

Brez posebnega obvestila.

Neizmerno užalosteni sporočamo, da je naš iskreno ljubljani, nad vse dobri soprog, oče, stari oče, brat, tast in stric, gospod

dr. Emil Staré

odvetnik v Ljubljani in rezervni kapetan I. klase

danes opoldne ob eni uri v 64. letu starosti po daljši bolezni mirno in previden s tolažili svete vere Bogu vdano za vedno zaspal. Pokopali ga bomo v ponedeljek, dne 26. februarja ob 4 popoldne izpred mrliške veže Štajmerjeva ulica 2 na pokopališču k Sv. Križu.

Blag mu spomin!

Ljubljana, Višnja gora, dne 24. februarja 1940.

Žalujoči ostali

